

Handläggare
Ludvig Jansson
Telefon: 08-50805795

Till
Hässelby-Vällingby
Stadsdelsnämnd
2024-09-26

Remiss motion om att reformera stadens insatser för hemlösa

Kommunstyrelsens diarienummer KS 2024/510

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har ombett Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd att yttra sig över en motion som inkommit till kommunfullmäktige från Andréa Hedin (M). Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden yttrar sig i enlighet med upprättat yttrande i detta tjänsteutlåtande. Svaret ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2024-10-01 och ärendet behöver för att inkomma i tid justeras omedelbart.

Bakgrund

Andréa Hedin (M) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att reformera stadens insatser för hemlösa och som kommunfullmäktige föreslås besluta om. Motionen innehåller tre förslag som syftar till att förbättra stödet till olika målgrupper som kan leva under otrygga boendeförhållanden:

1. Motionens första förslag avser att socialtjänsten bör få i uppdrag att stärka samarbetet med regionen för att särskilt säkerställa en tryggare boendesituation för målgruppen inom socialpsykiatri som varit i behov av tvångsvård enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT).
2. Motionens andra förslag avser att offer för prostitution och människohandel ska ges bättre stöd att ordna trygga boendeförhållanden samt att ett exit- och rehabiliteringsprogram särskilt ska utvecklas för målgruppen.

3. Motionens tredje förslag syftar till att det vräkningsförebyggande stödet till målgruppen äldre bör utvecklas genom att tidigare identifiera risk för avhysning för att kunna erbjuda behovsanpassat stöd från socialtjänsten.

Innan kommunfullmäktige fattar beslut om förslagen har motionen skickats ut på remiss. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2024-10-01 och behöver justeras omedelbart för att inkomma i tid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsenheten inom avdelning individ och familj.

Stadsdelsnämndens yttrande

Stadsdelsnämnden instämmer i att hemlöshet är en komplex socialpolitisk fråga och är positiv till att behovet lyfts av att flera samhällsaktörer ska arbeta parallellt och tillsammans för att bättre kunna bidra till tryggare och mer långsiktiga boendeförhållanden.

Nämnden arbetar kontinuerligt för att personer som lever i hemlöshet ska minskas med utgångspunkt i *Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020-2025*. Nedan följer stadsdelsnämndens yttrande gällande motionens respektive förslag:

1. Stärkt samarbete med regionen

Personer som varit i behov av tvångsvård enligt lag om psykiatrisk tvångsvård eller lag om rättspsykiatrisk tvångsvård har i juridisk mening haft eller har en allvarlig psykisk störning. Under tvångsvården behöver enskild stöd att stabilisera sin psykiska hälsa¹ för att klara sig i vardagen med det stöd som i huvudsak kan erhållas genom frivilliga insatser från regionen och kommunen.

Efter utskrivning är enskild ofta i behov av stöd att upprätthålla flera olika funktionstillstånd² samt omgivningsfaktorer (exempelvis boendesituationen) för att erhålla en fungerande vardag där olika huvudmän och verksamheter ofta ansvarar för olika stöd. Utifrån att enskild kan ha en nedsatt förmåga att upprätthålla sin psykiska hälsa samt att hävda sin rätt till stöd så är det ofta väsentligt med motiverande stöd samt att stödet samordnas för att målgruppens hela behov tillgodoses.

För att uppnå samordnade insatser är det viktigt att det finns en

¹ <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/psykisk-ohalsa/vad-menas-med-psykisk-halsa-och-ohalsa/>, hämtad 2024-09-02

² <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/klassifikationer-och-koder/icf/>, hämtad 2024-09-02

väl fungerande samverkan mellan de olika huvudmännen och att verksamheterna utgår från en gemensam kartläggning av den enskildes behov. Det finns flera lagar som reglerar hur samverkan ska ske i individärenden där den samordnade individuella planen (SIP) oftast är den centrala beståndsdelen.³ Planen ska upprättas mellan regionen och kommunen om det bedöms att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda samt att den enskilde samtycker till detta. Planen ska när möjligt upprättas tillsammans med enskild och ska bland annat innehålla vilka insatser som behövs från de båda huvudmännen. Stadsdelsnämnden har genomfört ett flertal aktiviteter för att stärka kompetensen att identifiera behovet och genomföra SIP för målgrupperna inom förvaltningen och är ett fortsatt fokusområde.

Stadsdelsnämnden är positiv till att fortsatta insatser görs i samverkan med regionen för att följa upp och utveckla att SIP genomförs på ett sätt som stödjer att målgruppens samtliga behov säkerställs. Utöver samverkan är viktiga faktorer för att målgruppens behov ska tillgodoses i större omfattning ett stärkt motiverande arbete samt att det finns tillräckligt med bostäder.

2. Trygga boendeförhållanden samt ett rehabiliteringsprogram för personer utsatta för prostitution och människohandel

Förvaltningen arbetar i enlighet med *Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025*. Personer som lever i hemlöshet är en särskilt utsatt grupp för exploatering, inklusive prostitution och människohandel. Förvaltningen erbjuder stöd och skydd för dessa utsatta grupper genom olika sociala insatser, samarbeten med andra aktörer samt vid behov stadens bostadssociala insatser. Fokus ligger på att identifiera och hjälpa personer som riskerar att utnyttjas eller som redan har blivit utsatta, med målet att erbjuda en väg ut ur både hemlöshet och exploatering.

Stadsdelsnämnden är positiv till att staden utvecklar nya effektiva metoder för stöd till målgruppen och är därför positiv till om staden utvärderar om ett rehabiliteringsprogram vore effektivt som komplement till det stöd som idag tillhandahålls.

3. Vräkningsförebyggande stödet till målgruppen äldre

Äldre har ofta en särskild utsatthet för de påfrestningar som hemlöshet innebär och är en av de prioriterade målgrupperna för nämndens vräkningsförebyggande samt att målgruppen ska tillhandahållas trygga boendelösningar.

Stadsdelsnämnden har i sitt vräkningsförebyggande arbete vräkningsförebyggare som vid indikation på att det finns risk för vräkning, exempelvis hyresskulder, störningar eller misskötsel av lägenhet, bedriver ett uppsökande arbete för att kartlägga enskilds behov för att kunna erbjuda det stöd enskild behöver för att inte avhysas. Exempel på stöd kan vara insatser från äldreomsorgen eller att en ställföreträdare förordnas.

Målgruppen äldre blir allt större och därav även de särskilda behov målgruppen kan ha vid risker för avhysningar. De senaste åren har även personer i risk för avhysning ökat överlag samtidigt som det fortsatt är ett utmanande ekonomiskt läge för många hushåll, exempelvis rapporterade Kronofogdemyndigheten i augusti att antalet ansökningar om betalningsföreläggandena till myndigheten i länet ökat med 14 procent i jämförelse med samma period föregående år och att skuldbeloppen är de högsta som uppmätts av myndigheten.⁴ För att möta det kontinuerligt ökade behovet av stöd inom området är det väsentligt att mer resurser avsätts till ändamålet samtidigt som stödinsatserna fortsatt fortsätter att utvecklas.

Nämndens sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis är Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd positiv till viljeinriktningen i motionen. Stadsdelen arbetar aktivt för att systematiskt förbättra stödet för att förhindra avhysningar samt för att målgrupperna ska nå mer långsiktiga boendelösningar. Nämnden har under respektive förslag redogjort för vad den anser särskilt viktiga att beakta i stadens fortsatta utveckling inom området. Det är viktigt att förslagen utvärderas i förhållande till det stöd som ges idag så att resurser tilldelas de arbetssätt som gör störst nytta för målgrupperna samt att utökade uppdrag och ambitioner resurssätts i motsvarande grad.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd antar yttrandet i tjänsteutlåtandet som sitt eget och överlämnar det som svar på remissen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Sofia Björkqvall
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev Motion om att reformera stadens insatser för hemlösa.
2. Motion om att reformera stadens insatser för hemlösa

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2024-09-11
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2024-09-03